Uitspraak Geschillencommissie Kifid nr. 2026-0380

(mr. dr. D.P.C.M. Hellegers, voorzitter, prof. mr. M.L. Hendrikse,
mr. A.M.T. Wigger, leden en mr. J. Hadziosmanovic, secretaris)

Datum uitspraak	21 april 2026
Klacht van	De consument
Tegen	Alfam Holding N.V., gevestigd te Bunnik, verder te noemen Alfam
Aard uitspraak	Bindend advies
Uitkomst	Vordering afgewezen
Bijlage	Uitleg over de registers en relevante bepalingen uit wet- en regelgeving

Samenvatting

Registratie persoonsgegevens IVR. EVR. Rechtmatigheid. Proportionaliteit. De consument heeft meerdere leningen aangevraagd, waarbij hij een onjuist bankafschrift heeft ingediend. Alfam heeft daarop de persoonsgegevens van de consument in haar interne en externe verwijzingsregisters geregistreerd. De consument ontkent het bankafschrift te hebben aangepast en vordert verwijdering van zijn persoonsgegevens uit deze registers, dan wel verkorting van de registratieduur. De commissie is van oordeel dat Alfam de persoonsgegevens van de consument in de registers mocht opnemen en dat de registratieduur, van zes jaar in het Incidentenregister en EVR en acht jaar in het IVR en de Gebeurtenissenadministratie, in dit geval proportioneel is. Zij wijst de vorderingen af.

1. Procedure

1.1 De behandelend commissie, verder te noemen de commissie, beslist op basis van het reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) de aanvulling van de klacht door de consument; 3) het verweerschrift van Alfam; 4) de repliek van de consument; 5) de aanvulling op de repliek van de consument; 6) de dupliek van Alfam; en 7) de aanvullende reactie van de consument.

1.2 Partijen zijn opgeroepen voor een hoorzitting op 25 maart 2026. Op de hoorzitting was de consument aanwezig. Namens Alfam waren aanwezig mr. [naam 1], senior legal counsel en mr. [naam 2], senior legal counsel.

1.3 De consument en Alfam hebben gekozen voor een bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

2.1 Op 4 mei 2025 heeft de consument via een kredietbemiddelaar een lening van € 50.000,- aangevraagd en afgesloten bij de dochtermaatschappij van Alfam, Defam B.V., met als bestedingsdoel: de aankoop van een boot.

2.2 Vlak daarna heeft de consument een lening van € 40.000,- aangevraagd en afgesloten bij de moedermaatschappij van Alfam, ABN AMRO Bank N.V., met als aangegeven bestedingsdoel: een grote aankoop.

2.3 Op 5 mei 2025 heeft de consument via een andere kredietbemiddelaar een lening van € 40.000,- aangevraagd en afgesloten bij Defam B.V., met als bestedingsdoel: overname van lopende leningen.

2.4 Bij ondertekening van de leningsovereenkomst(en) heeft de consument verklaard dat hij geen andere kredietovereenkomst aangaat zonder dat de tussenpersoon of de kredietaanbieder daarvan op de hoogte is tijdens de beoordeling van zijn aanvraag.

2.5 Bij de aanvragen is verder aangegeven dat de te lenen bedragen moesten worden bijgeschreven op de betaalrekening van de consument.

2.6 Ten behoeve van de leningaanvragen heeft de consument een bankafschrift van zijn betaalrekening bij ING Bank N.V. (hierna: ING) ingediend.

2.7 Bij Alfam zijn twijfels gerezen over de echtheid van het door de consument aangeleverde bankafschrift. Op 14 mei 2025 heeft Alfam de consument geïnformeerd over haar twijfels en vragen gesteld. Tussen partijen is vervolgens gecommuniceerd over de leningaanvragen en het bankafschrift.

2.8 Alfam is een onderzoek gestart en heeft daarbij uitvraag gedaan bij ING. Op 20 mei 2025 heeft ING bevestigd dat het door de consument ingediende bankafschrift niet overeenkomt met het bankafschrift uit de administratie van ING. Zo ontbreekt er een creditcardafschrijving van € 2.499,52 op het door de consument ingediende afschrift, klopt het totale eindsaldo niet en ontbreekt er een punt bij het bedrag van het eindsaldo.

2.9 Alfam heeft de consument gevraagd om een reactie waarop de consument heeft verklaard daar niets van af te weten.

2.10 Op 26 mei 2025 heeft Alfam de consument bericht dat zij zijn persoonsgegevens heeft opgenomen in het Incidentenregister en het Extern Verwijzingsregister (hierna: EVR) voor de duur van zes jaar, en in het Intern Verwijzingsregister (IVR) voor de duur van acht jaar vanwege het driemaal doen van een frauduleuze leningsaanvraag.

2.11 De daaropvolgende correspondentie tussen de consument en Alfam heeft niet geleid tot een oplossing van het geschil en de consument heeft een klacht bij Kifid ingediend.

De klacht en de vorderingen van de consument

2.12 De consument vordert verwijdering van zijn persoonsgegevens uit de interne en externe registers dan wel verkorting van de registratieduur.

2.13 Ter onderbouwing van zijn vorderingen stelt de consument dat de registraties in de interne en externe registers op onjuiste gronden hebben plaatsgevonden en dat de registratieduur disproportioneel is. Daartoe heeft hij, kernachtig weergegeven, de volgende argumenten genoemd.

- De consument heeft het bankafschrift rechtstreeks gedownload uit zijn online bankomgeving bij ING en hij heeft daarop geen enkele wijziging aangebracht;
- de consument had ook geen reden om te frauderen. De leningaanvraag was bedoeld voor het oversluiten van bestaande leningen van totaal € 40.000,- en niet om extra ruimte te creëren voor zichzelf. De consument deed drie aanvragen tegelijk, enkel om te kijken waar hij de meest gunstige voorwaarden zou kunnen krijgen, bovendien heeft hij (een van) de aanvragen geannuleerd voordat het onjuiste bankafschrift ter sprake kwam;
- het ontbreken van de creditcardafschrijving en de aangepaste totalen wijzen op een technische fout of systeemfout bij ING;
- ook kan het zo zijn dat het bestand van het afschrift is gewijzigd terwijl het opgeslagen stond op zijn computer. Er zat namelijk een periode tussen het downloaden van het afschrift en het doorsturen ervan;
- Alfam heeft geen sluitend bewijs geleverd voor haar verdenking aan het adres van de consument terwijl dat wel op haar weg lag. Alfam had forensisch onderzoek moeten doen en moeten aantonen dat het afschrift door de consument is aangepast. Dat heeft zij niet gedaan;
- Alfam heeft nagelaten hoor en wederhoor toe te passen, zodat hem de kans is ontnomen om bewijs te leveren voor zijn stelling dat het bestand van het afschrift is gewijzigd door een technische fout;
- ING heeft voor deze gebeurtenis ‘enkel’ een interne registratie geplaatst op zijn naam wat erop wijst dat de externe registraties door Alfam disproportioneel zijn;
- de registratie door Alfam heeft disproportionele gevolgen voor de consument omdat de EVR registratie het onmogelijk maakt om werkopdrachten binnen de financiële sector te krijgen, hij geen (hypothecaire) lening kan krijgen en de bank waar hij nu bankiert zijn rekeningen ieder moment kan opzeggen vanwege de externe registratie;
- de registraties en het voortduren daarvan hebben bij de consument geleid tot (verergering van zijn) psychische klachten; hij wordt hiervoor behandeld;
- de registraties door Alfam leiden ertoe dat de grond- en mensenrechten van de consument worden geschonden.

Het verweer van Alfam

2.14 Alfam heeft verweer gevoerd tegen de stellingen van de consument. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

Inleiding

3.1 De commissie ziet zich voor de vraag gesteld of Alfam op juiste gronden de persoonsgegevens van de consument heeft opgenomen in haar interne en externe registers voor de duur van respectievelijk acht en zes jaar. Voor de werking van de registers verwijst de commissie naar de bijlage. De commissie oordeelt dat Alfam de persoonsgegevens van de consument in de registers mocht opnemen en dat de gekozen duur niet disproportioneel is. De commissie zal haar oordeel hierna toelichten.

De registratie in het EVR

3.2 Alfam heeft aangevoerd dat zij de consument verdenkt van het opzettelijk indienen van een aangepast bankafschrift ten behoeve van drie leningaanvragen binnen haar organisatiegroep. Dit valt volgens Alfam onder de volgende strafrechtelijke feiten: valsheid in geschrifte (artikel 225 Wetboek van Strafrecht), poging tot oplichting (artikel 326 Wetboek van strafrecht) en het niet naar waarheid verstrekken van gegevens (artikel 227a Wetboek van Strafrecht). Alfam heeft over de betrokkenheid van de consument, kort weergegeven, het volgende aangevoerd.

- Uit de documenteigenschappen (metadata) van het pdf-bestand van het rekeningafschrift blijkt dat het op 10 april 2025 is aangemaakt en op 4 mei 2025 om 21:27 uur is aangepast, kort na de aanpassing van het bankafschrift zijn de leningen aangevraagd;
- de consument betwist het afschrift te hebben aangepast, maar onderbouwt zijn stelling niet, hij levert ook geen onderbouwing voor zijn stelling dat het een systeemfout betreft al dan niet in het systeem van ING;
- als het zo zou zijn dat het een systeemfout betreft waarbij de creditcardtransactie is weggevallen en het eindsaldo daarop is aangepast, dan is dat nog geen verklaring voor het ontbreken van de punt in het eindsaldo;
- ook acht Alfam het niet aannemelijk dat het ontbreken van het substantiële bedrag van de creditcardafschrijving op het afschrift de consument niet is opgevallen bij het indienen van het afschrift;
- de consument heeft tegenstrijdige dan wel onjuiste verklaringen afgelegd. Zo heeft de consument bij ondertekening van de leningovereenkomsten verklaard geen andere kredietovereenkomst aan te gaan zonder dat de tussenpersoon of de kredietaanbieder daarvan op de hoogte is tijdens de beoordeling van zijn aanvraag. Daar heeft hij zich niet aan gehouden. Ook heeft hij aangegeven dat hij in ieder geval één aanvraag heeft geannuleerd vóórdat Alfam haar verdenking met hem deelde.

Het is Alfam bij navraag gebleken dat dat niet het geval is en de consument zijn aanvragen pas heeft geannuleerd nadat Alfam haar vermoedens bekend maakte aan de consument. Verder heeft de consument aanvankelijk verklaard dat hij in financiële nood zat en daarom een lening aanvroeg, daarna verklaarde hij financieel stabiel te zijn. Ook staat in de ene leningaanvraag dat het geld bestemd was voor de aankoop van een boot en in de andere aanvraag weer voor iets anders.

3.3 Alfam meent dat is voldaan aan het criterium voor opname van de persoonsgegevens in de externe registers. Zij stelt ook dat de registraties proportioneel zijn en dat haar belang bij registratie dient te prevaleren boven het belang van de consument om niet (langer) geregistreerd te zijn. Volgens Alfam gaat het om een ernstige gedraging waar Alfam haar eigen organisatie en andere kredietverstrekkers voor moet waarschuwen. Alfam heeft voor de externe registratieduur gekozen voor zes jaar. Daarbij heeft zij rekening gehouden met verzachtende omstandigheden, namelijk: het feit dat de consument spijt heeft betuigd dat hij het afschrift niet goed heeft gecontroleerd voordat hij het instuurde, dat het bedrag van zijn salaris op het afschrift niet is aangepast en dat niet vaststaat dat hij geen één krediet had kunnen krijgen, zij het dat hij niet één maar drie kredieten heeft aangevraagd. De consument heeft de door hem aangevoerde belangen bij verwijdering van de registraties niet onderbouwd. Hij heeft elders een zakelijke en particuliere bankrekening kunnen openen en de noodzaak voor het verkrijgen van een (hypothecaire) geldlening is niet gebleken.

3.4 De eisen voor registratie in het EVR zijn opgenomen in het Protocol Incidenten waarschuwingssysteem Financiële Instellingen (PIFI).[1] De commissie overweegt dat voor de opname van strafrechtelijke persoonsgegevens in de registers is vereist dat er sprake moet zijn van een zwaardere verdenking dan een redelijk vermoeden van schuld aan fraude.[2] Tussen partijen is niet in geschil dat de consument de leningaanvragen heeft gedaan en het onjuiste bankafschrift heeft ingediend. De vraag is of in voldoende mate vaststaat dat de consument betrokken was bij het aanpassen van het bankafschrift. De commissie beantwoordt deze vraag bevestigend en overweegt daartoe het volgende.

3.5 Uit de metadata van het pdf-bestand van het bankafschrift is gebleken dat het op 10 april 2025 is gedownload en op 4 mei 2025 om 21:27 uur is aangepast. Vrijwel direct daarna heeft de consument (al dan niet via de kredietbemiddelaar) de leningen bij Defam en ABN AMRO Bank N.V. aangevraagd en ondertekend teruggestuurd. Daarbij heeft de consument het aangepaste bankafschrift ingediend. De consument beroept zich op een technische fout bij ING dan wel op zijn computer bij het downloaden van het bankafschrift. De consument heeft, hoewel hij daarvoor ruimschoots in de gelegenheid is gesteld, niet aannemelijk gemaakt dat de aanpassing van het bankafschrift is veroorzaakt door een technische fout. Het ontbreken van de creditcardtransactie op het bankafschrift zorgt ervoor dat de financiële positie van de consument er rooskleuriger uitziet.

[1] Artikel 5.2.1 PIFI.
[2] Zie Hoge Raad 29 mei 2009, ECLI:NL:HR:2009:BH4720, r.o. 4.4 (te vinden op www.rechtspraak.nl).

Verder heeft de consument niet verklaard hoe het kan dat de punt in het eindsaldo ontbreekt. Ook is bij voldoende betwisting daarvan door Alfam gebleken dat de consument de leningaanvragen heeft geannuleerd *nadat* Alfam vragen had gesteld over het bankafschrift. Verder leidt het opgeven van verschillende doelbestedingen, het voor akkoord ondertekenen en terugsturen van drie leningovereenkomsten en het verzoek van de consument om het leenbedrag over te maken naar zijn betaalrekening ertoe dat de commissie het onaannemelijk acht dat de consument uiteindelijk één lening wilde afsluiten om bestaande kredieten te herfinancieren waarbij de leensom ten goede van deze kredietverstrekkers zou komen, en dat hij met het aanvragen van drie leningen alleen wilde kijken waar hij de beste voorwaarden kon krijgen. Bij de beoordeling speelt mee dat, bij onvoldoende betwisting daarvan door de consument, is komen vast te staan dat hij wisselende dan wel onjuiste verklaringen heeft afgelegd, zie de toelichting van Alfam onderaan overweging 3.1.

3.6 Al deze omstandigheden tezamen brengen de commissie tot het oordeel dat de verklaringen van de consument ongeloofwaardig zijn en dat hij het bankafschrift heeft aangepast met het oogmerk om het als echt en onvervalst te gebruiken om zo meerdere leningen te verkrijgen die hij anders niet zou hebben verkregen. Voor het oordeel van de commissie is van belang dat Alfam geen absoluut bewijs hoeft te leveren voor haar verdenking. Het criterium is immers dat het moet gaan om een zwaardere verdenking dan een redelijk vermoeden van schuld aan fraude. Dit is door de consument miskend. Naar het oordeel van de commissie heeft Alfam in het licht van de onder 3.4 genoemde omstandigheden zodanig bewijs aangeleverd dat dit ook zonder aanvullend bewijs een voldoende zware verdenking oplevert.

3.7 Vervolgens toetst de commissie of Alfam bij de registratie in het EVR de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit voldoende in acht heeft genomen.[3] Bij subsidiariteit gaat het erom dat aannemelijk is dat er geen minder zwaar middel is om hetzelfde doel te bereiken. Het doel van de registratie is om andere financiële instellingen erop te attenderen dat er in het verleden met betrekking tot de consument iets aan de hand is geweest op het gebied van strafbare gedragingen. Dat doel is in dit geval in de ogen van de commissie niet op een andere manier te bereiken dan met een vermelding in het EVR. Daarmee is aan het subsidiariteitsvereiste voldaan.

3.8 De commissie dient ook te beoordelen of de registratie en de duur daarvan proportioneel zijn. Op grond van artikel 5.2.1 sub c PIFI moet Alfam bij de registratie van de persoonsgegevens in het EVR een proportionaliteitsafweging maken bij de beoordeling van de vraag *of* zij de gegevens in het EVR zal registreren, en zo ja, voor welke *duur*. Daarbij moet zij de belangen van de betrokkene (de consument in dit geval) meewegen en dient een op de zaak toegesneden belangenafweging te worden gemaakt.[4]

---

[3] Artikel 5.2.1 PIFI.

[4] Zie GC Kifid 2016-302 en CvB Kifid 2024-0001. Alle uitspraken van Kifid zijn te vinden op www.kifid.nl onder Kennis en uitspraken.

Dit betekent dat het belang van de financiële instellingen om opmerkzaam te worden gemaakt op het fraude gerelateerde gedrag van de consument zwaarder moet wegen dan het belang van de consument om zonder belemmeringen aan het financiële verkeer te kunnen deelnemen. Het is in eerste instantie aan Alfam om deze afweging te maken. Als een consument verwijdering van een registratie wenst, zal hij moeten onderbouwen op grond waarvan hij disproportioneel wordt geraakt in zijn belangen en waarom dit belang zwaarder weegt.

3.9 Daartoe heeft Alfam gesteld dat de gedragingen van de consument een bedreiging vormen voor de belangen van de financiële sector. Dit belang weegt volgens Alfam zwaarder dan het belang van de consument. De consument heeft aangevoerd waarom hij door de registratie wordt belemmerd (zie overweging 2.13). De commissie is van oordeel dat de registratie op zichzelf alsook de registratieduur van zes jaar proportioneel is. Voor de commissie weegt mee dat het handelen van de consument als ernstig is aan te merken; het plegen van valsheid in geschrifte is een ernstig vergrijp. Alfam mocht ervan uitgaan dat de informatie die de consument ten behoeve van de leningaanvraag heeft aangeleverd volledig en – in ieder geval – niet gemanipuleerd was. Deze verplichting valt naar het oordeel van de commissie te herleiden tot een fundamentele eis in het maatschappelijk verkeer.[5] Verder weegt voor de commissie mee dat de consument ook geen enkel inzicht heeft gegeven waaruit blijkt dat hij de ernst van zijn handelen inziet. De commissie begrijpt dat de registratie nadelige gevolgen heeft voor de consument in die zin dat hij wordt beperkt bij het afsluiten van (nieuwe) financiële producten voor zichzelf of voor zijn onderneming. Hier heeft de consument echter geen concrete belemmeringen over gesteld. Dat de EVR-registratie de consument concreet heeft belemmerd in zijn werk, is ook niet gebleken. Ook begrijpt de commissie dat de consument psychisch is ontdaan door de registratie. Zij is echter van oordeel dat, gelet op de gerechtvaardigde belangen van Alfam en de financiële sector, de registratie in het EVR en de duur daarvan in het onderhavige geval niet disproportioneel is en ziet geen aanleiding om tot een kortere duur van de registratie te komen.

3.10 Dat ING de gegevens van de consument ‘enkel’ in haar interne registers heeft opgenomen maakt niet dat de EVR-registratie van Alfam disproportioneel is. Bovendien gaat het om twee verschillende situaties. De consument heeft het vervalste afschrift gebruikt in een aanvraag bij Alfam en niet bij ING.

De registratie in het Incidentenregister

3.11 Het EVR is gekoppeld aan het Incidentenregister (zie artikel 5.1.1 van het PIFI). Dit brengt mee dat zolang registratie in het EVR terecht en proportioneel is, de gegevens ook in het Incidentenregister blijven staan.

[5] Zie GC Kifid 2022-0857 en GC Kifid 2024-0758.

Hierboven is vastgesteld dat de opname van de gegevens in het EVR terecht en proportioneel is. Dit brengt mee dat deze gegevens ook voor zes jaar in het Incidenten-register blijven staan.

De registratie in de Gebeurtenissenadministratie en het IVR

3.12 Het IVR vormt samen met de Gebeurtenissenadministratie het interne waarschuwings-systeem van Alfam en de groep financiële ondernemingen waarvan zij deel uitmaakt. De opname van persoonsgegevens in de Gebeurtenissenadministratie en het IVR is een verwerking van persoonsgegevens en de rechtmatigheid ervan moet worden beoordeeld aan de hand van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG), in het bijzonder artikel 6 lid 1 onder f AVG. Kort gezegd, komt deze bepaling erop neer dat Alfam de persoonsgegevens van de consument mag opnemen in de Gebeurtenissenadministratie en het IVR als dit noodzakelijk is voor de behartiging van een gerechtvaardigd belang van Alfam en deze registratie niet disproportioneel is. De gevolgen van registratie in deze registers zijn beperkt, omdat deze registratie uitsluitend werkt binnen in dit geval de ABN AMRO groep waar Alfam deel van uitmaakt.

3.13 Hiervóór heeft de commissie vastgesteld dat de registratie in het EVR voldoet aan de daarvoor geldende criteria. Een vaststelling die op grond van artikel 10 AVG en artikel 33 lid 2 aanhef en onder b Uitvoeringswet Algemene Verordening Gegevensbescherming (UAVG) ook voldoende is om de persoonsgegevens van de consument op te nemen in de Gebeurtenissenadministratie en het IVR.

3.14 Voor de registratieduur in de interne registers heeft Alfam gekozen voor acht jaar vanwege de ernst van de gedraging in combinatie met de beperkte hinder die de consument van de interne registraties ondervindt. De commissie volgt deze stelling van Alfam en acht de registratieduur proportioneel. Voorop staat dat de registraties in de Gebeurtenissen-administratie en het IVR uitsluitend intern gelden voor de groep waartoe de financiële instelling behoort. De consument wordt door deze registraties dus niet belemmerd in zijn mogelijkheden om bij een andere financiële instelling een financiële dienst aan te gaan.

Slotsom

3.15 Alfam kan niet gehouden worden de interne en externe registraties te verwijderen of in duur te verkorten. De overige door de consument aangehaalde argumenten en stellingen kunnen niet tot een ander oordeel leiden. Als de consument in de toekomst als gevolg van de registraties tegen concrete problemen aanloopt, dan kan hij Alfam opnieuw vragen een nieuwe belangenafweging (heroverweging) te maken.

4. De beslissing

De commissie wijst de vorderingen af.

Deze uitspraak is bindend. Of u tegen deze uitspraak beroep kunt instellen, kunt u nalezen in regel 7 van het Reglement Commissie van Beroep Kifid – vanaf 1 april 2024, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen/ . In regel 18.1 van dat reglement is bepaald dat beroep kan worden ingesteld tot 6 weken na de dag van deze uitspraak. Meer informatie over het instellen van beroep kunt u vinden op de website www.kifid.nl/ik-heb-een-klacht/hoe-werkt-het/in-beroep-gaan-bij-kifid/.

Binnen 2 weken na verzending van de uitspraak kunt u schriftelijk verzoeken een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout te herstellen. De beslissing in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen 2 weken na verzending van de uitspraak schriftelijk verzoeken de uitspraak aan te vullen als u vindt dat niet op alle onderdelen van uw vordering is beslist. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de Geschillencommissie Kifid niet op al uw argumenten is ingegaan. Meer informatie hierover staat onder vraag 58 en 59 van het Reglement Geschillencommissie Kifid – vanaf 1 april 2024, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen/

Contactgegevens Klachteninstituut financiële dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999
Website: www.kifid.nl

Bijlage – Uitleg over de registers en relevante bepalingen uit wet- en regelgeving

Uitleg over het Incidentenregister en het EVR
Aangesloten financiële instellingen houden een Incidentenregister bij. Doet zich een incident voor, dan wordt dit incident omschreven in het Incidentenregister, waarbij ook de persoonsgegevens van de betrokkenen worden vermeld. Alleen medewerkers van de afdeling veiligheidszaken van de financiële instelling hebben toegang tot dit systeem. Toch kan deze registratie een beperkte externe werking hebben, omdat deze informatie onder voorwaarden met andere financiële instellingen kan worden uitgewisseld. De financiële instelling kan daarnaast besluiten om andere aangesloten financiële instellingen te waarschuwen door de persoonsgegevens van de persoon die bij het incident was betrokken op te nemen in het EVR, een systeem waar alle aangesloten financiële instellingen toegang toe hebben.

Medewerkers van andere financiële instellingen kunnen daardoor achterhalen of er over iemand een melding is opgenomen in het Incidentenregister van de financiële instelling. Vervolgens kunnen medewerkers van de afdeling Veiligheidszaken van een financiële instelling de informatie over het incident opvragen bij de financiële instelling die de melding heeft opgenomen in haar Incidentenregister. Het gevolg hiervan kan zijn dat niet alleen de financiële instelling die tot opname in het EVR is overgegaan, maar ook andere financiële instellingen hun (financiële) diensten aan de betrokkene, in dit geval de consument, kunnen weigeren. Beide registers hebben dus (een zekere) externe werking, waarbij geldt dat opname in alleen het Incidentenregister minder verstrekkend is dan wanneer ook een melding in het EVR is gedaan.

Omdat deze registraties grote gevolgen hebben voor degene wiens persoonsgegevens het betreft, mogen financiële instellingen niet zonder goede reden persoonsgegevens opnemen in de genoemde registers. Er worden dan ook hoge eisen gesteld aan die reden(en).[6] De opname van persoonsgegevens in het Incidentenregister en het EVR is alleen gerechtvaardigd als dat gebeurt in overeenstemming met de daarvoor geldende regels (waaronder het Protocol Incidentenwaarschuwingssysteem Financiële Instellingen van 2021 (PIFI)', de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), en de Uitvoeringswet Algemene Verordening Gegevensbescherming (UAVG).

In geval van de registratie van strafrechtelijke persoonsgegevens is vereist dat er een zwaardere verdenking tegen de consumenten bestaat dan alleen maar een redelijk vermoeden van schuld.[7] Dit betekent dat alleen een verdenking niet genoeg is; hier moet ook bewijs voor zijn. Het moet gaan om zodanig concrete feiten en omstandigheden dat zij een als strafbaar feit te kwalificeren bewezenverklaring in de zin van artikel 350 van het Wetboek van Strafvordering (Sv) kunnen dragen. Een financiële dienstverlener moet dus goede redenen hebben om de gegevens te registreren en hij moet dat ook voldoende kunnen onderbouwen.

De commissie toetst ook of de financiële instelling het proportionaliteits- en subsidiariteitsbeginsel voldoende in acht heeft genomen. De Hoge Raad heeft geoordeeld dat bij elke gegevensverwerking moet zijn voldaan aan de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit.[8] Dit volgt ook uit de AVG. Bij subsidiariteit gaat het erom dat aannemelijk is dat er geen minder zwaar middel is om hetzelfde doel (het waarschuwen van de eigen organisatie dan wel andere financiële instellingen voor de gedragingen van de consument) te bereiken.

---

[6] Hof Arnhem-Leeuwarden 26 januari 2016, ECLI:NL:GHARL:2016:494, en GC Kifid nrs. 2017-717 en 2018-377.
[7] HR 29 mei 2009, ECLI:NL:HR:2009:BH4720 en Hof Arnhem-Leeuwarden 7 november 2014, ECLI:NL:GHARL:2014:8710
[8] HR 9 november 2011, ECLI:NL:HR:2011:BQ8097, rechtsoverweging 3.3.

Op grond van artikel 5.2.1 sub c PIFI dient de financiële instelling bij de registratie van de persoonsgegevens van de consument in het EVR een proportionaliteitsafweging te maken bij het vaststellen van de registratieduur. Daarbij dient de financiële instelling de belangen van de consument mee te wegen. Dit houdt in dat een consument die verkorting van de duur van de registratie vordert, zal moeten aanvoeren op grond waarvan hij disproportioneel wordt geraakt in zijn belangen en waarom zijn belang zwaarder weegt dan het belang van de financiële instelling.

Uitleg over de Gebeurtenissenadministratie en het IVR
Het IVR is aan de Gebeurtenissenadministratie gekoppeld. Deze registers vormen het interne waarschuwingssysteem van een financiële instelling en de groep financiële ondernemingen waarvan zij deel uitmaakt. De gevolgen van registratie in deze registers zijn beperkt, omdat deze registratie uitsluitend werkt binnen deze groep.

De Gebeurtenissenadministratie is een register waarin (persoons)gegevens zijn verwerkt omdat zij van belang zijn voor de veiligheid en integriteit van de financiële instelling alsmede de groep waartoe de financiële instelling behoort en om die reden 'speciale aandacht' behoeven. In het IVR kunnen de verwijzingsgegevens van de betrokkene worden opgenomen zodat de eigen organisatie en de groep opmerkzaam wordt gemaakt op de persoon die was betrokken bij een 'gebeurtenis'. De opname van persoonsgegevens in het IVR en de Gebeurtenissenadministratie is slechts gerechtvaardigd, indien de registraties in overeenstemming zijn met de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) en de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming (UAVG).

Protocol Incidentenwaarschuwingssysteem Financiële Instellingen 2021 (PIFI)

2 Begripsbepalingen
In dit Protocol wordt verstaan onder:
***Incident**: een gebeurtenis die als gevolg heeft, zou kunnen hebben of heeft gehad dat de belangen, integriteit of veiligheid van de cliënten of medewerkers van een Financiële Instelling, de Financiële Instelling zelf of de financiële sector als geheel in het geding zijn of kunnen zijn, zoals het falsificeren van nota's, identiteitsfraude, skimming, verduistering in dienstbetrekking, phishing en opzettelijke misleiding;*

3.1 Incidentenregister en Extern Verwijzingsregister
***3.1.1** Iedere Deelnemer heeft een Incidentenregister. In het Incidentenregister worden door de betreffende Deelnemer gegevens van (rechts)personen vastgelegd ten behoeve van het in artikel 4.1.1 Protocol genoemde doel, naar aanleiding van of betrekking hebbend op een Incident.*
(...)
***3.1.3** Aan het Incidentenregister is het Extern Verwijzingsregister gekoppeld. Het Extern Verwijzingsregister bevat uitsluitend Verwijzingsgegevens die onder strikte voorwaarden conform artikel 5.2 Protocol door de Deelnemers mogen worden opgenomen. Het Extern Verwijzingsregister is raadpleegbaar door de Deelnemers, alsmede de Organisatie van de Deelnemers via een Verwijzingsapplicatie. De Verwijzingsgegevens worden ontsloten door de Verwijzingsapplicatie*

4.1 Doel Incidentenregister en vastlegging van gegevens in het Incidentenregister
***4.1.1** Met het oog op het kunnen deelnemen aan het Waarschuwingssysteem is iedere Deelnemer gehouden de volgende doelstelling voor het vastleggen van gegevens in het Incidentenregister te hanteren: 'Het geheel aan Verwerkingen ten aanzien van het Incidentenregister heeft tot doel het ondersteunen van activiteiten gericht op het waarborgen van de veiligheid en de integriteit van de financiële sector, daaronder mede begrepen (het geheel van) activiteiten die gericht zijn:*

- *op het onderkennen, voorkomen, onderzoeken en bestrijden van gedragingen die kunnen leiden tot benadeling van de branche waar de Financiële Instelling deel van uitmaakt, van de economische eenheid (groep) waartoe de Financiële Instelling behoort, van de Financiële Instelling zelf, alsmede van haar cliënten en medewerkers;*

- *op het onderkennen, voorkomen, onderzoeken en bestrijden van oneigenlijk gebruik van producten, diensten en voorzieningen en/of (pogingen) tot strafbare of laakbare gedragingen en/of overtreding van (wettelijke) voorschriften, gericht tegen de branche waar de Financiële Instelling deel van uitmaakt, de economische eenheid (groep) waartoe de Financiële Instelling behoort, de Financiële Instelling zelf, alsmede haar cliënten en medewerkers;*
- *op het gebruik van en de deelname aan waarschuwingssystemen.'*

4.1.2 *Bij de vastlegging in het Incidentenregister moeten het proportionaliteitsbeginsel en het subsidiariteitsbeginsel in acht worden genomen.*

4.2 Toegang tot het Incidentenregister
(...)
4.2.3 *De gegevens in het Incidentenregister van de Deelnemer mogen tevens worden uitgewisseld met functionarissen werkzaam bij de daartoe ingerichte, coördinatiefuncties van de NVB, Verbond, VFN, ZN en SFH (de Fraudeloketten).*

4.3 Verwijdering van gegevens uit het Incidentenregister
4.3.1 *Indien niet langer aan de voorwaarden van artikel 3.1.1 en 3.4.7 Protocol wordt voldaan draagt de Deelnemer zorg voor verwijdering van dit gegeven uit het Incidentenregister. De Deelnemer doet dit ook op basis van een gehonoreerd verzoek tot wissing van gegevens conform artikel 9.4 Protocol.*
4.3.2 *Onverminderd het bepaalde in artikel 4.3.1 Protocol beoordeelt de Deelnemer na afloop van een onderzoek of opname van Persoonsgegevens in het Incidentenregister nog steeds voldoet aan de doelomschrijving van artikel 4.1.1 Protocol en de toets van artikel 4.1.2 Protocol.*
4.3.3 *Verwijdering van gegevens uit het Incidentenregister moet plaatsvinden uiterlijk 8 jaar na opname van het betreffende gegeven in het Incidentenregister, tenzij zich ten aanzien van de betreffende (rechts)persoon een nieuwe aanleiding heeft voorgedaan die opname in het Incidentenregister rechtvaardigt. Ten aanzien van de duur wordt getoetst aan het proportionaliteitsbeginsel.*

5.1 Functie van het Extern Verwijzingsregister
5.1.1 *Volledige en ongecontroleerde toegang tot het Incidentenregister van een Deelnemer door de overige Deelnemers is niet wenselijk. Daarom is er voor gekozen aan het Incidentenregister een Extern Verwijzingsregister te koppelen. In het Extern Verwijzingsregister zijn uitsluitend Verwijzingsgegevens opgenomen. Het Extern Verwijzingsregister is raadpleegbaar door de (Organisaties van de) Deelnemers. Nadat door een Deelnemer wordt vastgesteld dat een (rechts)persoon is opgenomen in het Extern Verwijzingsregister, zijn volgens het bepaalde in artikel 4.2 Protocol gegevens uit het Incidentenregister voor Veiligheidszaken van de Deelnemer beschikbaar. Op deze wijze worden gegevens uit het Incidentenregister op een zorgvuldige en gecontroleerde wijze beschikbaar voor de (Organisaties van de) Deelnemers.*

5.2 Vastlegging van gegevens in het Extern Verwijzingsregister
5.2.1 *De Deelnemer dient de Verwijzingsgegevens van (rechts)personen die aan de hierna onder a en b vermelde criteria voldoen en onder toepassing van het onder c genoemde proportionaliteitsbeginsel op te nemen in het Extern Verwijzingsregister.*
a. De gedraging(en) van de (rechts)persoon vormden, vormen of kunnen een bedreiging vormen voor (I) de (financiële) belangen van cliënten en/of medewerkers van een Financiële Instelling, alsmede de (Organisatie van de) Financiële Instelling(en) zelf of (II) de continuïteit en/of de integriteit van de financiële sector.
b. In voldoende mate staat vast dat de betreffende (rechts)persoon betrokken is bij de onder a bedoelde gedraging(en). Deze vaststelling betekent dat van strafbare feiten in principe aangifte of klachte wordt gedaan bij een opsporingsambtenaar.
c. Het proportionaliteitsbeginsel wordt in acht genomen.

Relevante artikelen uit de AVG

Artikel 6
Rechtmatigheid van de verwerking
1. De verwerking is alleen rechtmatig indien en voor zover aan ten minste een van de onderstaande voorwaarden is voldaan:
(...)
f) de verwerking is noodzakelijk voor de behartiging van de gerechtvaardigde belangen van de verwerkingsverantwoordelijke of van een derde, behalve wanneer de belangen of de grondrechten en de fundamentele vrijheden van de betrokkene die tot bescherming van persoonsgegevens nopen, zwaarder wegen dan die belangen, met name wanneer de betrokkene een kind is.

Artikel 10
Verwerking van persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten
Persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten of daarmee verband houdende veiligheidsmaatregelen mogen op grond van artikel 6, lid 1, alleen worden verwerkt onder toezicht van de overheid of indien de verwerking is toegestaan bij Unierechtelijke of lidstaatrechtelijke bepalingen die passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen bieden. Omvattende registers van strafrechtelijke veroordelingen mogen alleen worden bijgehouden onder toezicht van de overheid.